

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Jakub Dolejš

Název práce: Komparace reprezentace homosexuálních mužských postav v superhrdinských komiksech vydavatelů Marvel a DC v 90. letech

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jana Sehnálková

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Cílem bakalářské práce je “prozkoumat reprezentaci těchto [mužských] postav v Marvelu a DC Comics v 90. letech 20. století a analyzovat způsob jejich zobrazování.” (s. 1) Autor argumentuje tím, že mediální reprezentace má “moc utvářet společenské postoje a vnímání”. Autor si klade následující otázky: “Jak se lišil přístup vydavatelů Marvel a DC ke coming outům vybraných homosexuálních mužských postav v 90. letech 20. století? Jakou roli [hrála] v příbězích zvolených homosexuálních mužských postav téma epidemie onemocnění HIV?”

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor v průběhu zpracování bakalářské práce prošel změnou tématu. Jak naznačuje v úvodu, původně chtěl zkoumat reformu vězeňství ve státě Louisiana, ale s ohledem na problematickou dostupnost zdrojů téma nakonec změnil. Téma reprezentace LGBTQI+ komunity v literatuře se v posledních letech stává velmi vyhledávaným a práce tedy aspirovala na zajímavý příspěvek k této diskusi.

První kapitola nabízí krátký historický úvod, který mapuje postavení homosexuálů v USA a popisuje hlavní milníky pro aktivizaci komunity v boji za vlastní práva. V druhé kapitole autor krátce představuje teorii queer performativity. Třetí kapitola pak shrnuje vznik superhrdinských komiksů v USA, postoj americké veřejnosti k tomuto literárnímu žánru a snahy o regulaci jeho obsahu ze strany církevních institucí, psychologů a psychiatrů, kteří v komiksem viděli škodlivý obsah a snažili se jej propojit s deviantním chováním mládeže.

Čtvrtá kapitola je pak stěžejní a věnuje se tomu, jakým způsobem je zobrazována homosexualita vybraných postav. Pro svou analýzu autor vychází z již existujících fanouškovských databází postav vytvořených Marvel Comics a DC Comics - výběr zužuje na postavy, které vystupovaly v komiksech v 90. letech. U nich pak analyzuje, jakým způsobem je reprezentována jejich homosexualita prostřednictvím popisu/převyprávění jednotlivých epizod, kde dochází ke coming outu vybraných postav, kde se objevuje náznak vztahu s jiným mužem a kde se případně objevuje vyobrazení HIV/AIDS. Domnívám se, že klíčové momenty v zobrazení homosexuality mohl autor ilustrovat i např. obrazovým materiálem, který by čtenáři možná lépe pomohl se orientovat se v popisu situace.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po jazykové stránce by si práce zasloužila jazykovou korekturu. Objevuje se v ní množství překlepů, gramatických chyb a neobratných formulací, které jsou často reflexí kostrbatých překladů z angličtiny do češtiny (např. s. 34 - “holčičku, kterou Northstar našel opuštěnou mezi smetím”, s. 36 “udělá diagnózu Jima”). V práci by bylo třeba sjednotit překlad

některých termínů - např. na s. 18 autor píše o Comics Magazine Association of America, jehož zkratkou by mohlo být CMAA (zkratku autor používá, ale nevysvětluje). Na s. 20 pak autor píše o Úřadu pro komiksový kodex, jenž označuje zkratkou CMAA. O něco níže na téže straně označuje zkratkou CMAA Úřad pro komiksy a na s. 21 stejnou zkratkou označuje opět Comics Magazine Association of America. Na s. 22 se pak objevuje zkratka CCA ("směrnice CCA"), u níž není uvedeno, o jakou organizaci se jedná. U zmínky vydání jednotlivých komiksových příběhů by bylo také vhodné uvést alespoň v jakém roce k vydání došlo - pomohlo by to lépe kontextualizovat zpracování tématu.

4. Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Podle výsledku kontroly Theses.cz je celková podobnost 0 procent, jde tedy o originální práci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autor předložil celkem originální práci, která bohužel ale trpí mnoha nedostatky. Autor zbytečně v úvodu zmiňuje odklon od původně vybraného tématu - tato změna měla být reflektována v příložených tezích. V úvodu práce zcela chybí kritická analýza použitých zdrojů. Samotný popis epizod zobrazujících homosexuální hrdiny je pro čtenáře neznalého tématu náročný na orientaci. Autor označuje aktéry střídavě jejich civilními a hrdinskými jmény, což pro neinformovaného čtenáře působí zmatečně.

Domnívám se, že by pro analýzu bylo přínosem, kdyby se autorovi podařilo lépe propojit společenské dění v 90. letech s tím, jak se promítalo do samotného tématu. Tato úroveň analýzy v práci víceméně chybí. Ze zkoumané materie jsem pouze nabyla dojmu, že homosexuálové byli zobrazováni spíše negativně, jejich homosexualita se maximálně naznačovala, ale není zřejmé proč. Proč vlastně studia souhlasila se zobrazováním homosexuality? Měla zájem na podpoře LGBTQI komunity (z analýzy to nevyplývá)? Nebo naopak spíše studia podporovala homofobní postoje? Jak si vysvětlujete zájem komiksových autorů na zobrazení homosexuálů spíše v negativních situacích (znásilnění)? Jak to reflektuje postoje vydavatelů a společenské nálady té doby v kontextu boje za práva LGBT?

K formální stránce mám následující připomínky: Je zbytečné citace v uvozovkách dávat ještě do kurzívy. U některých použitých termínů existují české ekvivalenty - např. Nová levice (New Left, s. 5) či Nová pravice (New Right, s. 5). Místy se objevují nepřesné překlady do češtiny - např. s. 6: "otevřený homosexuální kandidát do Kongresu" - zde autor zřejmě má na mysli "otevřeně homosexuální kandidát" (openly gay candidate). Tam, kde autor cituje či parafrázuje odborníky, by bylo vhodné doplnit jejich afiliaci či subjekt zkoumání, aby byla jejich vyjádření kontextualizovaná a pro čtenáře lépe identifikovatelná (místy opravdu není jasné, jestli autor zmiňuje akademického odborníka či jméno nějakého komiksového hrdiny). Tyto chyby mohly být lehce odstraněny, pokud by finální verze práce byla včas konzultována/ prošla ještě feedbackem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- lze vysledovat důvody, proč kreslíři u některých svých postav připouštěli homosexualitu, obzvláště, když tomu vedení vydavatelství nebylo nakloněno? Lze vysledovat nějaký záměr?
- Z Vašeho textu je zřejmé, že v komiksech se objevovala témata reflektující společenské problémy v 90. letech. Lze vysledovat snahu komiksových

vydavatelů o ovlivnění společenského diskurzu? Za jakým účelem měli potřebu zpochybňovat společenské normy? A proč často zacházeli do extrémů ve smyslu použití brutálního násilí?

- Jak si vysvětlujete rozdíly v zobrazování homosexuálních hrdinů mezi jednotlivými vydavatelstvími?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práce Jakuba Dolejše i přes výše zmíněné výhrady splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji známku **E**.

Datum: 15. ledna 2023

Podpis: Jana Sehnálková

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.